

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Циклова комісія з соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Людмила ІЛЛЯШЕНКО
«26» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ УСПІХУ

**підготовки фахового молодшого бакалавра
освітньо-професійна програма ЕКОНОМІКА
галузь знань 05 СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ
спеціальність 051 ЕКОНОМІКА**

**мова навчання: українська
статус дисципліни: вибіркова**

Чернігів - 2024

Робоча програма з дисципліни «Психологія успіху» складена на основі освітньо-професійної програми Економіка спеціальності 051 Економіка, - “26” серпня 2024 р. - 10 с.

Розробники: **ФІЛІПОВИЧ Вікторія**
викладач, канд. психол. наук

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з соціальної роботи

Протокол № 1 від “26” серпня 2024 р.

Голова циклової комісії

Дмитро КАЗІМІРОВ

Схвалено методичною радою коледжу.

Протокол № 1 від “26” серпня 2024 р.

Голова методичної ради

Людмила ІЛЛЯШЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Вибіркова
Змістовних модулів – 2	Спеціальність: 051 Економіка	Рік підготовки:
Загальна кількість годин - 90		2-й
		Семестр
		3-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи здобувача фахової передвищої освіти –3,6 год.	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	16 год.
		Семінарські
		16 год.
		Самостійна робота
		58 год.
		Вид контролю:
		Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування у здобувачів освіти сукупності знань щодо основних принципів досягнення успіху, закономірностей успіху та невдач, секретів особистої чарівності, практичних порад по діловому спілкуванню, основ ораторської майстерності, правил та прийомів ефективної розмови по телефону, формування почуття гумору, язика міміки, жестів, тілорухів або мови без слів, розвитку пам'яті та інтелекту.

Передумови вивчення дисципліни «Психологія успіху»: до початку вивчення дисципліни здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати загальні знання з базових предметів загальноосвітньої підготовки.

Завдання дисципліни:

- сформувати у здобувачів вищої освіти сукупності знань щодо
- основних принципів та закономірностей досягнення успіху;
- сформувати вміння використовувати максимальну кількість підходів до вирішення складних задач, знаходити нестандартні шляхи їх розв'язання та розпізнавати неочевидні проблеми.
- сформувати розуміння міміки, жестів, тілорухів або мови без слів;
- сформувати вміння логічно обумовлювати свою позицію та переконливо висловлювати результати своєї мисленої діяльності;

- сформувати навички застосування критичного аналізу інформації для підвищення ефективності прийняття рішень.

3. Очікувані результати навчання

Очікуваними результатами навчання дисципліни «Психологія успіху» є достатній рівень сформованих знань та умінь. У підсумку здобувачі фахової передвищої освіти повинні

знати:

- головні принципи та закономірності досягнення успіху;
- будову і закономірності спілкування;
- особливості, види та основні причини внутрішньоособистісних конфліктів;
- спільні риси, особливості, форми, класифікація та причини міжособистісних конфліктів;
- види та прийоми маніпуляції, протидії маніпуляціям;
- особливості емоційної саморегуляції особистості;

вміти:

- формувати власну стратегію життя, стратегію успіху;
- управляти власними емоціями;
- працювати в команді;
- виявляти та вирішувати проблеми;
- генерувати нові ідеї.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальні основи успіху

Тема 1. Закони розвитку як закони природи.

Закон розвитку як закон природи. Розвиток як рух. Рух як зміна якості (перехід в іншу якість). Види діяльності, діяльність що веде до успіху. Криза, біполярність поняття. Хода по колу. Закони та правила життя.

Тема 2. Сенс і стратегія життя.

Успіх та щастя: особисте усвідомлення. Сенс життя особистості. Поняття екзистенційного вакууму, самотрансценденції та самореалізації. Життєві цілі та стратегія життя. Самовдосконалення, саморозвиток, самоактуалізація.

Тема 3. Позитивне мислення як спосіб самореалізації.

Способи мислення. Аналіз та самоаналіз. Інтелект людини, види інтелекту. Емоційний інтелект – умова самореалізації особистості. Свідомість і підсвідомість. Критичне мислення: цілі, особливості, основні характеристики. Креативне мислення, особливості формування. Розвиток пам'яті і інтелекту. Вміння виробляти власну думку на основі осмислення різного досвіду, ідей і уявлень.

Змістовий модуль 2. Успіх в рамках соціальної психології

Тема 4. Спілкування – основа міжособистісних відносин.

Будова і закономірності спілкування. Комунікативна сторона спілкування (обмін інформацією). Інтерактивна сторона спілкування (взаємодія). Перцептивна сторона спілкування (сприйняття людьми один одного). Техніки ефективного спілкування. Практичні поради щодо ділового спілкування. Інтимні міжособистісні відносини (дружба, кохання).

Тема 5. Конфлікти у різних сферах і формах взаємодії людей. Психологія попередження та управління конфліктами.

Конфлікт, його види та динаміка. Поняття, особливості, види та основні причини внутрішньоособистісних конфліктів. Умови попередження, форми прояву і способи подолання внутрішніх конфліктів. Поняття, спільні риси, особливості, форми, класифікація та причини міжособистісних конфліктів. Управління міжособистісними конфліктами. Міжгруповий конфлікт і його особливості. Невербальний конфлікт: причини, особливості подолання.

Тема 6. Психологія впливу: сутність і характеристика.

Маніпуляція: види, прийоми маніпуляції. Страх як засіб маніпулювання свідомістю. Протидія маніпуляціям. Переконання, прийоми переконання. Методи психологічного впливу, закони психологічного тиску, створення конкуренції.

Тема 7. Емоційний інтелект як внутрішній ресурс життєдіяльності особистості.

Залежність між інтелектом і життєвим успіхом. Вплив емоційної сфери на життєві здобутки людини. Емоційні складники, що формують нашу долю. Емоційна саморегуляція особистості. Виправлення емоційної моделі людини, що гальмує її рух до кращого. Профілактика нервозності, перевтоми та усунення їх. Душевний спокій та відчуття щастя. Ефективний відпочинок. Методики виходу зі стресу та депресії.

Тема 8. Теорія брехні. Як визначити брехуна в бізнесі, політиці та приватному житті

Невербальне спілкування, язык міміки, жестів, тілорухів або мова без слів. Поняття «брехні», особливості прояву. Діагностика брехні.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	у с ь о г о	у тому числі		
		л	п	с.р
<i>Змістовий модуль 1. Концептуальні основи успіху</i>				
1. Закони розвитку як закони природи.	11	2	2	7
2. Сенс і стратегія життя.	12	2	2	8
3. Позитивне мислення як спосіб самореалізації.	12	2	2	8
<i>Разом за змістовим модулем 1:</i>	35	6	6	23
<i>Змістовий модуль 2. Успіх в рамках соціальної психології</i>				
4. Спілкування – основа міжособистісних відносин.	11	2	2	7
5. Конфлікти у різних сферах і формах взаємодії людей. Психологія попередження та управління конфліктами.	11	2	2	7
6. Психологія впливу: сутність і характеристика.	11	2	2	7
7. Емоційний інтелект як внутрішній ресурс життєдіяльності особистості.	11	2	2	7
8. Теорія брехні. Як визначити брехуна в бізнесі, політиці та приватному житті	11	2	2	7
<i>Разом за змістовим модулем 2:</i>	55	10	10	35
Усього годин:	90	16	16	58

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Закони розвитку як закони природи.	2
2	Сенс і стратегія життя.	2
3	Позитивне мислення як спосіб самореалізації.	2
4	Спілкування – основа міжособистісних відносин.	2
5	Конфлікти у різних сферах і формах взаємодії людей. Психологія попередження та управління конфліктами.	2
6	Психологія впливу: сутність і характеристика.	2
7	Емоційний інтелект як внутрішній ресурс життєдіяльності особистості.	2
8	Теорія брехні. Як визначити брехуна в бізнесі, політиці та приватному житті	2
Разом:		16

7. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	Закони розвитку як закони природи.	7
2	Сенс і стратегія життя.	8
3	Позитивне мислення як спосіб самореалізації.	8
4	Спілкування – основа міжособистісних відносин.	7
5	Конфлікти у різних сферах і формах взаємодії людей. Психологія попередження та управління конфліктами.	7
6	Психологія впливу: сутність і характеристика.	7
7	Емоційний інтелект як внутрішній ресурс життєдіяльності особистості.	7
8	Теорія брехні. Як визначити брехуна в бізнесі, політиці та приватному житті	7
Разом:		58

8. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, бесіда, пояснення, розповідь, діалог), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (письмові та усні вправи, навчальні практикуми).

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальна дискусія, створення ситуації у процесі викладання, опора на життєвий досвід здобувача освіти.

3. Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний, письмовий, тестовий, програмований, самоконтроль, самооцінка.

9. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний:

- усний контроль (фронтальне, групове, індивідуальне, комбіноване, репродуктивне, реконструктивне, творче);
- письмовий контроль (контрольна робота, диктант);
- тестовий контроль (тести відкритої форми, тести закритої форми);
- самоконтроль.

Підсумковий контроль: залік.

Задля реалізації принципу диференціації та індивідуалізації навчання контроль проводиться з використанням різномірних завдань.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти застосовується 12-бальна шкала.

За 12-бальною шкалою оцінюються навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти:

- що навчаються на I-II курсах на основі базової загальної середньої освіти.

Таблиця 1.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти
за 12-бальною шкалою

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерій оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти
I. Початковий	1	Здобувачі фахової передвищої освіти розрізняють об'єкти вивчення
	2	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконують елементарні завдання
II. Середній	4	Здобувачі фахової передвищої освіти з допомогою викладача відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Здобувачі фахової передвищої освіти виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Здобувачі фахової передвищої освіти правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання здобувачів фахової передвищої освіти є достатніми. Здобувачі фахової передвищої освіти застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Здобувачі фахової передвищої освіти добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Здобувачі фахової передвищої освіти мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Здобувачі фахової передвищої освіти мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях,

	уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
12	Здобувачі фахової передвищої освіти мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Під час проведення заліку навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти оцінюються за критеріями, які вказані в таблиці 1.

Викладач має право поставити здобувачу фахової перед вищої освіти оцінку за залік без додаткового опитування, враховуючи його роботу протягом семестру, якісне виконання ним практичних робіт, активну участь на заняттях з даної дисципліни і т.д.

11. Методичне забезпечення

1. Завдання для індивідуальної та самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти:
 - тематика рефератів та доповідей;
 - контрольні запитання для самоперевірки знань здобувачів фахової передвищої освіти;
 - завдання для самостійних психологічних дослідів (практикум з психології).
2. Психодіагностичний інструментарій для самопізнання.
3. Тестові завдання для контролю знань.
4. Навчально-методична література:

12. Рекомендована література

Базова

1. Закалик Г.М., Терлецька Ю. М., Шувар Н. М. Психологія розвитку та успіху особистості: навчальний посібник. – Львів: львівська політехніка, 2019. – 448 с.
2. Занюк С. С. Психологія мотивації / С.С. Занюк. – К. : Либідь, 2011. – 304 с.
3. Психологія впливу, успіху і ефективних комунікацій [Електронний ресурс]: навч. посіб. / М. Є. Жидко, Н. Л. Калайтан, Ю. І. Гулий, О. Д. Научитель, Т. П. Старовойт. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2018. – 108 с.
4. Конверський А. Є. Критичне мислення : підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей./ А. Є. Конверський. – Київ, 2018. 340 с.
5. Кутішенко В. П., Ставицька С. О. Психологія розвитку та вікова психологія: Практикум. – К.: Каравела, 2009. – 248 с.
6. Психологія впливу. Переконайте та досягайте успіху/ Р. Чалдіні – Х.: КСД, 2015. – 368 с.
7. Тягло О. Критичне мислення: навч. посібник. Харків, 2008. 192 с.
8. Терно С. Теорія розвитку критичного мислення (на прикладі навчання історії). Запоріжжя, 2011. 105 с.
9. Matthew J. Van Cleave. Introduction to Logic and Critical Thinking. 2016 -Electronic book. 235 p.
10. Elliott C., Turnbull S. Critical Thinking in Human Resource Development. Routledge, 2005. 210

р.

Допоміжна

1. Бех І. Д. Від волі до особистості / І. Д. Бех. – К. : Україна-Віта, 1995. – 207 с.
2. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К. : Просвіта, 2001. – 416 с.
3. Гуменюк О. Психологія Я- концепції / О. Гуменюк. – К. : Економічна думка, 2002. – 186 с.
4. Загальна психологія: Хрестоматія / Л. В. Долинська та ін.: Посібник. – К. : Каравела, 2008. – 640 с.
5. Корольчук М. С. Основи психології: опорні конспекти, схеми, методики / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк, В. М. Марченко. – К. : Ніка-Центр, 2009. – 320 с.
6. Корольчук М. С. Психофізіологія діяльності / М. С. Корольчук. – К. : Ельга; Ніка-Центр, 2008. – 400 с.
7. Могильна Н. Зарубіжний досвід психології успіху діяльності керівника сучасної державної установи //Економічні, політичні, правові та культурні виміри соціально-відповідального суспільства. – 2021. – С. 250
8. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: навчальний посібник / П. А. М'ясоїд. – К. : Вища школа, 1998. – 479 с.
9. Основи психології / За заг. ред. Киричука О. В., Роменця В. А. – К. : Либідь, 1995. – 630 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (www.nbuv.gov.ua)
- 2 . Електронна бібліотека НАПН України <https://lib.iitta.gov.ua/561/>
3. Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ) – lucl.lucl.kiev.ua.ukrbook.net
4. 100 видатних особистостей в історії України (Короткі розповіді про людей, які визначили хід історії країни з часів Київської Русі і до наших днів)
<http://nv.ua/ukr/project/istoria-100-vydayushchikhsya-l.html>
5. Знамениті, великі, геніальні люди. Найцікавіше про них! <http://100v.com.ua/uk>